N Á V R H

habilitačnej komisie na menovanie PhDr. Mareka Lukáča, PhD.

za docenta v odbore habilitačného konania a inauguračného konania pedagogika

---

PhDr. Marek Lukáč, PhD., odborný asistent na Katedre andragogiky Ústavu pedagogiky, andragogiky a psychológie Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove, požiadal dňa 16. júna 2021 dekana a predsedu Vedeckej rady Pedagogickej fakulty UKF v Nitre, doc. PaedDr. Gábora Pintesa, PhD., o začatie habilitačného konania v odbore habilitačného konania a inauguračného konania pedagogika. Dekan PF UKF na základe preverenia všetkých požiadaviek žiadateľa, podľa Vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor z 22. júla 2019 v znení neskorších predpisov a v súlade so Zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Zákon č. 455/2012 Z. z.), navrhol Vedeckej rade PF UKF v rámci zasadnutia vedeckej rady dňa 8. júla 2021 v súlade s vyššie citovanou vyhláškou a zákonom a Vedecká rada PF UKF schválila:

- **habilitačnú komisiu:**

  predseda
  prof. PhDr. Gabriela PETROVÁ, CSc. – Pedagogická fakulta, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre,

  členovia
  prof. PhDr. Josef MALACH, CSc. – Pedagogická fakulta, Ostravská univerzita v Ostrave,
  doc. Mgr. Miroslav DOPITA, Ph.D. – Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci,

- **oponentov habilitačnej práce:**

  prof. PaedDr. Miroslav KRYSTOŇ, CSc. – Pedagogická fakulta, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici,

  doc. PaedDr. Marianna MÜLLER de MORAIS, PhD. – Pedagogická fakulta, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre,

  doc. PhDr. Ivana PIROHOVÁ, PhD. – Ústav pedagogiky, andragogiky a psychológie, Filozofická humanitných a prírodných vied, Prešovská univerzita v Prešove.

Habilitačná komisia v zmysle vyššie citovanej vyhlášky a zákona prostredníctvom návrhu stanoviska komisie konštatovala, že PhDr. Marek Lukáč, PhD. spĺňa kritériá v súlade s Vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor v znení neskorších predpisov, Zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Zákon č. 455/2012 Z. z.) a v súlade s Kritériami pre habilitačné konanie na PF UKF v Nitre zo dňa 14. apríla 2016. Na základe troch kladných posudkov habilitačnej práce na tému **„Participácia netradičných učiacich sa vo vzdelávaní“** a schválenej témy habilitačnej prednášky **„Odborné vzdelávanie dospelých ako súčasť systému druhošancového vzdelávania na Slovensku“**, sa na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre uskutočnila dňa 2. decembra 2021 o 13,30 hod. verejná habilitačná prednáška a obhajoba habilitačnej práce s možnosťou vzdialeného pripojenia. Členovia habilitačnej komisie prof. PhDr. Josef Malach, CSc. a doc. Mgr. Miroslav Dopita, Ph.D.

a oponenti habilitačnej práce prof. PhDr. Miroslav Krystoň, CSc., doc. PaedDr. Marianna Müller de Morais, PhD. a doc. PhDr. Ivana Pirohová, PhD. boli prítomní online.

Oznámenie o habilitačnej prednáške a obhajobe habilitačnej práce bolo v zmysle Vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor v znení neskorších predpisov (§ 1 ods. 14 a § 3) uverejnené na webovom sídle UKF v Nitre, webovom sídle určenom ministerstvom školstva a dňa 13. novembra 2021 v Denníku SME.

Základná pedagogická a vedecká charakteristika uchádzača

PhDr. Marek Lukáč, PhD. sa narodil v roku 1976 v Prešove. Na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove absolvoval v roku 2000 vysokoškolské štúdium 2. stupňa v odbore vzdelávanie dospelých so špecializáciou sociálna práca a v roku 2002 rigorózne štúdium v odbore sociálna práca. Doktorandské štúdium v odbore andragogika absolvoval v roku 2010 na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

V rámci ďalšieho vzdelávania absolvoval niekoľko akreditovaných vzdelávacích programov zameraných na rozvoj lektorských zručností a kariérové poradenstvo.

Od roku 2000 do roku 2010 pôsobil ako vysokoškolský učiteľ a odborný asistent na Katedre vzdelávania dospelých a sociálnej práce Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove a od roku 2010 na Katedre andragogiky Ústavu pedagogiky, andragogiky a psychológie Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove. V pedagogickej činnosti sa od začiatku profiloval na predmety v študijných odboroch Vzdelávanie dospelých a Sociálna práca. Okrem metodologických predmetov zameraných na písanie odborných a záverečných prác, sa jeho pedagogická činnosť výrazne orientuje na oblasť sociálnej andragogiky. V posledných rokoch stabilne vyučuje predmety v odbore andragogika profilujúce študentov pre možné uplatnenie edukačných metód v sociálnej oblasti, sociologické disciplíny hraničiace s edukačnými disciplínami (napr. Sociológia výchovy a vzdelávania dospelých, Základy sociálnej andragogiky) a prakticky orientované predmety (Teória prezentácie a prezentačné zručnosti, Metodika tvorby odborného textu, Seminár k bakalárskej práci). Vo výučbe sa usiluje aplikovať najnovšie vedecké poznatky získavané priebežne počas riešenia vedecko-výskumných projektov VEGA a APVV ako aj skúsenosti z riešenia projektov operačných programov a vzdelávania a poradenstva pre dospelých v praxi. Vo výučbe jednotlivých disciplín, ako aj vo vedení seminárnych a záverečných prác, kladie dôraz na používanie cudzojazyčnej odbornej literatúry. Do realizovaného študijného programu andragogika zaviedol predmety Penitenciárna a postpenitenciárna starostlivosť, Základy sociálnej andragogiky a Metodika tvorby odborného textu.

Okrem uvedenej pedagogickej činnosti je školiteľom bakalárskych a diplomových prác, členom komisií pre štátne skúšky a prijímacie skúšky bakalárskeho a magisterského štúdia, posudzovateľom odborných prác, rigoróznych prác, editorom publikácií. Dr. Lukáč pôsobil ako člen, resp. vedecký garant vo vedeckých výboroch seminárov a medzinárodných vedeckých konferencií, je členom okruhu recenzentov medzinárodného časopisu, členom výkonného výboru Asociácie inštitúcií vzdelávateľov dospelých v SR a odborným garantom akreditovaného vzdelávacieho programu Lektor.

Publikačná činnosť Dr. Lukáča je charakteristická orientáciou na sociálne kontexty edukačných javov v pedagogickej a andragogickej vede. Prvé publikačné výstupy boli orientované na sociálno-ekonomické javy negramotnosti a nezamestnanosti, so špecifickým zameraním na rómske etnikum, boli charakteristické snahou prepájať vybrané javy sociálno-ekonomickej povahy s možnosťami ich riešenia v systéme edukácie. V poslednej dekáde sa publikačná činnosť uchádzača orientuje prevažne na edukáciu sociálne vylúčených skupín dospelých (osobitne dospelých Rómiek a Rómov, ale aj odsúdených vo výkone trestu odňatia

slobody). Zameriava sa hlavne na oblasť prekážok a bariér edukácie, motivácie k vzdelávaniu a ich reflexii v teórii a praxi vzdelávania dospelých a poradenstva. V posledných rokoch, v súvislosti s riešením vedecko-výskumných projektov, sa špecializuje na oblasť formálneho školského vzdelávania dospelých s nízkym alebo žiadnym stupňom vzdelania.

Je autorom a spoluautorom 3 vedeckých monografií, 2 vysokoškolských učebníc a 55 vedeckých a odborných štúdií (z toho 5 v indexovaných časopisoch). Na jeho práce je evidovaných 68 ohlasov (z toho 8 v indexovaných databázach).

PhDr. Marek Lukáč, PhD. sa aktívne zúčastnil niekoľkých domácich (21) a zahraničných (8) vedeckých a odborných podujatí, absolvoval študijno-prednáškový pobyt v Inštitúte pedagogiky Rzeszovskej univerzity v Poľsku a výmenný pobyt v rámci programu Leonardo da Vinci v Portugalsku.

Závery oponentov

prof. PaedDr. Miroslav KRYSTOŇ, CSc.

Na základe vyššie uvedeného pozitívneho hodnotenia obsahu, metodologických aspektov i formálnej úrovne odporúčam habilitačnú prácu PhDr. Mareka Lukáča, PhD. – „Participácia netradičných učiacich sa vo vzdelávaní“ k obhajobe a po jej úspešnom priebehu navrhujem menovanému udeliť vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore pedagogika.

doc. PaedDr. Marianna MÜLLER de MORAIS, PhD.

Habilitačná práca PhDr. Mareka Lukáča, PhD. po formálnej, obsahovej, vedecko-metodologickej i etickej stránke spĺňa požadované kritériá kladené na tento druh práce, a preto odporúčam, aby mu bol po úspešnej obhajobe habilitačného konania udelený vedecko-pedagogický titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Pedagogika. Na základe dôkladného preštudovania predložených materiálov k začatiu habilitačného konania môžem zodpovedne konštatovať, že habilitant je erudovaným vysokoškolským učiteľom so širokými vedecko-pedagogickými a andragogickými skúsenosťami a svojou činnosťou prekračuje minimálne kritériá pre habilitačné konanie. Je autorom a spoluautorom 3 vedeckých monografií, 2 vysokoškolských učebníc a 53 vedeckých a odborných štúdií (z toho 5 v indexovaných periodikách). Na jeho práce bolo (k dátumu podania žiadosti o začatie habilitačného konania) evidovaných 68 ohlasov, z čoho 8 je v indexovaných databázach.

doc. PhDr. Ivana PIROHOVÁ, PhD.

Posudzovaná práca po obsahovej, vedecko-metodologickej, etickej a formálnej stránke spĺňa požadované kritériá kladené na habilitačnú prácu. Odporúčam, aby bol PhDr. Marekovi Lukáčovi, PhD., po úspešnej obhajobe habilitačného konania, udelený vedecko-pedagogický titul docent v odbore Pedagogika. PhDr. Marek Lukáč, PhD. je erudovaným vysokoškolským učiteľom, ktorý sa vedecky a publikačne dlhodobo zameriava na vzdelávanie a poradenstvo pre marginalizované skupiny dospelých, špecificky na skupinu dospelých rómskej národnosti z marginalizovaných komunít. Svojou vedecko – pedagogickou činnosťou, skúsenosťami z praxe vzdelávania dospelých a kariérového poradenstva pre marginalizované skupiny dospelých (dlhodobo nezamestnaní, dospelí s nízkou úrovňou kvalifikácie) prekračuje minimálne kritéria habilitačného konania.

Závery komisie

Na základe komplexného posúdenia pedagogickej, vedeckej a publikačnej aktivity PhDr. Mareka Lukáča, PhD. a v súlade s odporúčaniami všetkých členov, komisia konštatuje,

že PhDr. Marek Lukáč, PhD. spĺňa požadované kritéria schválené VR PF UKF v Nitre k začatiu habilitačného konania na získanie vedecko-pedagogického titulu „docent“ v odbore habilitačného konania a inauguračného konania pedagogika.

Po dôkladnej analýze predložených podkladov komisia dospela k záveru, že uchádzač vo všetkých položkách, ktoré vyžaduje Pedagogická fakulta UKF v Nitre na začatie habilitačného konania, spĺňa a vo viacerých položkách prekračuje stanovené kritériá.

Dr. Marek Lukáč pôsobí 20 rokov ako vysokoškolský učiteľ na Prešovskej univerzite v Prešove, z toho 10 rokov na Katedre vzdelávania dospelých a sociálnej práce Filozofickej fakulty a viac ako 10 rokov na Katedre andragogiky Ústavu pedagogiky, andragogiky a psychológie Fakulty humanitných a prírodných vied. V období od roku 2000 vyučoval viac ako 30 predmetov, predovšetkým v sociálno-pedagogických a andragogických disciplínach, pre ktoré získal kvalifikáciu predchádzajúcim štúdiom na všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia, ale aj absolvovaním ďalších vzdelávacích programov. Tri z vyučovaných predmetov, ktoré navrhol a realizoval boli zavedené v posledných 10 rokoch do bakalárskych študijných programov a tiež do nadväzujúcich programov magisterského štúdia. Ako školiteľ viedol 55 bakalárskych a 31 magisterských prác. Bol členom komisií pre prijímacie skúšky, štátne záverečné skúšky na 1. a 2. stupni štúdia.

Habilitant zameral svoju vedeckú a publikačnú činnosť na problematiku sociálnych kontextov edukačných javov skúmaných pedagogickými a andragogickými disciplínami. Z publikačných výstupov možno vyvodiť, že jeho pomerne homogénny záujem o vzdelávanie marginalizovaných cieľových skupín, vrátane Rómov, má charakter aktívneho podielu na fungovaní špecifickej vedeckej školy, ktorej význam bude množstvom globálne pôsobiacich javov stúpať.

Habilitant je autorom alebo spoluautorom troch vedeckých monografií, jednej vysokoškolskej učebnice a jedného skripta/učebného textu. Rozborom publikovaných článkov nachádzame 5 indexovaných v databáze WoS alebo SCOPUS, 2 evidované v zahraničných vedeckých časopisoch a 11 evidovaných v domácich vedeckých časopisoch mimo databáz. Vykazuje 18 recenzovaných domácich vedeckých prác, 12 recenzovaných zahraničných vedeckých prác, 2 odborné práce evidované v domácich publikáciách a 6 v zahraničných publikáciách. Z celkového počtu (53) vedeckých prác je 6 zaradených do kategórie A. PhDr. Marek Lukáč, PhD. vytvoril svojimi vedeckými prácami v študijnom odbore pedagogika ucelené vedecké dielo. Na jeho publikačnú činnosť je zaznamenaných celkovo 68 ohlasov, z toho 8 v databázach WoS a Scopus a 19 zahraničných.

Vedecké pôsobenie habilitanta v odbore pedagogika sa odzrkadľuje aj v jeho zapojení do riešenia výskumných a vzdelávacích projektov od roku 2000, a to na medzinárodnej (1 projekt) aj národnej (6 projektov) úrovni. Všetky riešené projekty súvisia s odborom jeho habilitácie a prispeli/prispievajú k rozvoju jeho vedecko-výskumnej erudície.

Výsledky svojej vedeckej a výskumnej práce prezentoval na zahraničných (8) a domácich (21) konferenciách. Absolvoval jednu zahraničnú stáž a jeden zahraničný výmenný pobyt. Aktívne je zapojený aj do expertíznej a posudzovateľskej činnosti, editorskej a redakčnej činnosti, členstva vo vedeckých výboroch konferencií a i.

Na základe vyššie uvedeného komisia navrhuje umožniť habilitačné konanie pred Vedeckou radou PF UKF v Nitre.

Habilitačná komisia zároveň konštatovala, že habilitant podľa § 76 ods. 6, písm. a), b) a c) Zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov spĺňa tiež nasledovné podmienky: vedecky a pedagogicky pôsobí v danom študijnom odbore na vysokej škole, svojimi vedeckými prácami vytvoril v danom študijnom odbore ucelené vedecké dielo a je v danom študijnom odbore uznávanou vedeckou osobnosťou v odborných kruhoch.

Hodnotenie habilitačnej prednášky

Habilitačná prednáška PhDr. Mareka Lukáča, PhD. s názvom **„Odborné vzdelávanie dospelých ako súčasť systému druhošancového vzdelávania na Slovensku“** prednesená pred Vedeckou radou PF UKF v Nitre sa vyznačovala:

- jednoznačne definovaným cieľom, ktorý prednášajúci bližšie rozviedol a upresnil v stanovenom časovom limite,
- prednášku charakterizoval vecný prejav a vyjadrovanie prednášajúceho so správnym používaním odbornej terminológie,
- uplatnená štruktúra vo vzťahu k previazanosti jednotlivých častí poukázala a zvýraznila schopnosť habilitanta pripraviť a predniesť odbornú tému na vysokej pedagogickej a odbornej úrovni.

Prednáška prítomných členov vedeckej rady zaujala, čoho vyjadrením bola aj obsažná diskusia na prednesenú tému. V prednáške habilitant potvrdil svoju pedagogickú a odbornú vyspelosť vysokoškolského učiteľa.

Hodnotenie obhajoby habilitačnej práce

Počas habilitačnej rozpravy boli na habilitanta PhDr. Mareka Lukáča, PhD. vznesené nasledovné otázky.

1. Prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc. – Otázka k téme motivácia a kľúčové osoby – motivácia marginalizovaných skupín nie je určite jednoduchá. Neuvažovali ste nad tým, že príprava vhodnej pôdy pre školy zo strany investorov prichádzajúcich do jednotlivých regiónov SR, by bola možno vhodnou motiváciou pre dovzdelávanie marginalizovaných skupín?
2. Doc. Mgr. Miroslav Dopita, Ph.D. – Ako korešpondujú výsledky výskumu na Slovensku so zahraničnými výskumami?
3. Prof. PhDr. Josef Malach, CSc. – Etnické skupiny v USA smerujú k istému typu povolania. Je možné, že marginalizované skupiny sú vhodné pre tzv. rómsky naturel?

V diskusii k pripomienkam oponentov habilitačnej práce s názvom **„Participácia netradičných učiacich sa vo vzdelávaní“**, ako aj v odpovediach na otázky prítomných členov vedeckej rady habilitant preukázal schopnosť odborne komunikovať, presne a jednoznačne sa vyjadrovať a zaujímať stanoviská so znalosťou problematiky. Členovia komisie ocenili najmä vecnosť, logickosť a odbornosť odpovedí habilitanta a široký medzinárodný prehľad.

Záver

Habilitačná komisia vychádzajúc z kladného hodnotenia habilitačnej prednášky, kladného hodnotenia habilitačnej práce a jej obhajoby a na základe výsledku tajného hlasovania **odporúča** Vedeckej rade PF UKF v Nitre schváliť návrh na menovanie PhDr. Mareka Lukáča, PhD. za docenta v odbore habilitačného konania a inauguračného konania pedagogika.

prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc.

predseda habilitačnej komisie

V Nitre dňa 2. decembra 2021